

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1CoE/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417211385
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Libant
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:1417211385.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta a členov senátu JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Petra Kaňu, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného: Advocate, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: I. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX (podnikajúca pod obchodným menom Janka Čambalová - PETER, s miestom podnikania Fedákova 1941/32, Bratislava - Dúbravka, IČO: 40 657 957), zastúpenej: JUDr. Mária Ančinová, advokát, so sídlom Podzámska 29, Nové Zámky, o vymoženie sumy 529,59 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9Er/795/2017-43 zo dňa 30.07.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9Er/795/2017-43 zo dňa 30.07.2018 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že exekúciu vedenú u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., pod sp. zn. EX 4301/17 vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na § 41 ods. 2, § 57 ods. 1 písm. g), ods. 2 a § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len "Exekučný poriadok"), § 1 ods. 2, § 2 písm. a) a b), § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, § 39, § 52, § 53 ods. 1, § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že vydaniu rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu predchádzala Zmluva o úvere č. 401901449 uzatvorená medzi účastníkmi dňa 27.11.2013. Vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 14 sa uvádza, že veriteľ, dlžník a ručiteľ (ďalej aj zmluvné strany) prejavili vôľu využiť mimosúdne inštitúty riešenia sporov vznikajúcich z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmenky a zmenky. V deň uzavretia zmluvy uzavrel oprávnený s povinným Rozhodcovskú zmluvu, podľa ktorej (čl. II predmet zmluvy): 1.Všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stáлом rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). 2. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ

ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu. Oprávnený a povinná si zabezpečili svoj záväzkový vzťah zo zmluvy o úvere blankozmenkou. Dňa 12.06.2018 doručil súdny exekútor súdu podanie povinnej - návrh na zastavenie exekúcie zo dňa 22.02.2018, v ktorom uviedla, že sa nestotožňuje s právnym názorom a záverom v rozhodcovskom rozsudku rozhodcovského súdu, v ktorom súd vyhodnotil záväzkový vzťah medzi žalobcom (oprávneným) a žalovaným (povinnou) ako absolútny obchod s tým, že žalovaná v ňom vystupovala ako osoba oprávnená na podnikanie. Povinná uviedla, že úver od žalobcu (oprávneného) čerpala ako spotrebiteľ a že zmluva o úvere je neplatná od počiatku pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi a pre neprijateľné zmluvné podmienky - Rozhodcovská zmluva, úžernícky úrok, nesprávny údaj o RPMN, nečitateľné obchodné podmienky). Z uvedených dôvod žiadala exekúciu zastaviť. Súd prvej inštancie z predloženej zmluvy vyhodnotil, že oprávnený poskytol povinnej dočasne finančné prostriedky, pričom konal v rámci svojej obchodnej činnosti a povinná za zviazala tieto finančné prostriedky vrátiť zvýšené o poplatok za jeho poskytnutie. Oprávnený v tomto zmluvnom vzťahu vystupoval ako osoba, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dlžník, v tomto spore povinná, je osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa a to i napriek tomu, že v predmetnej zmluve o úvere povinná prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Povinná je v zmluve označená ako fyzická osoba - menom, priezviskom, rodným číslom bydliskom, ale aj ako fyzická osoba živnostník, v tlačive sú uvedené údaje o povinnej vyplnené jednak v časti týkajúcej sa jej označenia ako fyzickej osoby, ale aj v časti týkajúcej sa jej označenia ako podnikateľa. Nie je preto možné zo zmluvy jednoznačne usúdiť, resp. určiť, či ju uzatvárala ako fyzická osoba alebo ako podnikateľ. V zmluve je vyjadrený účel poskytnutia finančných prostriedkov dlžníkovi tak, že v časti zmluvy, kde je uvedená suma poskytnutého úveru a spôsob splácania, je predtlačená veta v znení "Dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania", s podpisom dlžníka. Konkrétny účel podnikania, na ktorý mali byť povinnému poskytnuté peňažné prostriedky zo zmluvy nevyplýva, nie je ani možné bez pochybnosti posúdiť, či boli poskytnuté skutočne na účel podnikania. Nespotrebitel'ský charakter zmluvy nie je preukázaný spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti, pričom dôkazné bremeno na preukázanie je na dodávateľovi. Bezpečným preukázaním podľa názoru súdu nie je všeobecný údaj o uzavretí zmluvy na výkon podnikania, a to podpisom dlžníka pri predtlačenej vete. Skutočnosť, že povinná v čase uzavretia zmluvy bola podnikateľom, nevylučuje, že úver nemôže byť spotrebiteľským. Z celkového formátu zmluvy vyplýva, že ide o rovnaký typ zmluvy, aký oprávnený používal pri poskytovaní úverov fyzickým osobám, pričom ide o zmluvy, ktoré boli pripravené oprávneným vopred, a to pre veľký počet dlžníkov, ktorí pri ich uzatváraní nemohli ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania. Súd vzhľadom na vyššie uvedené mal za preukázané, že úverová zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy a na základe toho predmetný právny vzťah súd posúdil ako spotrebiteľský vzťah s poukazom na znenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Súd zastáva názor, že hoci bola rozhodcovská zmluva v danom prípade uzavretá na samostatnom formulári, predstavuje jednu z neprijateľných zmluvných podmienok. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá ako štandardizovaná zmluva na predtlačenom formulári, ktorého obsah povinný nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť. Zmluva nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu, spoločne s uzavretím zmluvy o úvere. Všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offico skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania a jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať. Súd v tejto súvislosti poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 3Cdo/164/1996 zo dňa 27.01.2007; sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011). Otázkou, či exekučný súd má právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu sa zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky (sp. zn. I.ÚS 456/2011-19 zo dňa 23.11.2011). Nakoľko v predmetnom exekučnom konaní oprávnený navrhol vykonať exekúciu na podklade rozhodcovského rozsudku, súd ex offico skúmal, či exekučný titul nezaväzuje povinnú na plnenie, ktoré by bolo objektívne nemožné,

právom nedovolené alebo ktoré by odporovalo dobrým mravom. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj blankozmenkou, ktorá zabezpečovala zmluvu o úvere, kde povinná vystupuje ako vystaviteľ a oprávnený ako remitent. Podľa Dohody o vyplnení zmenky (bod 12 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru), na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Rozhodcovský súd mal za to, že povinný vystavil dňa 27.11.2013 zmenku, v ktorej bol uvedený bezpodmienečný sľub zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne, údaj o vystaviteľovi zmenky, miesto splatnosti a ďalšie skutočnosti, pričom v čase vystavenia absentoval údaj o zmenkovej sume a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Povinný si svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzkového vzťahu riadne nesplnil, čím sa stal dlh v zmysle dohodnutých podmienok splatný vcelku dňa 28.11.2015. Oprávnený vyplnil zmenku na sumu 734,58 eura a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy 28.11.2015. Táto zmenka bola povinnému predložená na zaplatenie dňa 23.12.2015. Súd v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že dohoda o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou všeobecných podmienok (bod 12) je v rozpore s ustanovením § 54 OZ. Táto podmienka je dohodnutá jednoznačne v prospech veriteľa a povinný ju nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť. Ustanovenie bodu 12 všeobecných podmienok je teda v rozpore so zákonom. Podľa zmluvy bol povinnému poskytnutý úver vo výške 400,- eur, za ktorý mal zaplatiť poplatok vo výške 392,- eur. Súd poplatok považuje za neprimerane vysoký. Z rozhodcovského rozsudku nie je možné zistiť, ktorá suma predstavuje nesplatený úver a ktorá poplatok za jeho poskytnutie. Exekučný titul zaväzuje povinného okrem iného aj na úhradu zmenkového úroku dohodnutého medzi účastníkmi vo výške 0,25 % denne, čo predstavuje 91,25 % ročne. Súd však takýto zmenkový úrok považuje za neprimerane vysoký a v rozpore s dobrými mravmi. Napriek tomu, že nie sú stanovené limity na výšku úrokov pri úveroch a finančných pôžičkách a ich hodnota je ponechaná na dohode zmluvných strán, ich konečná výška nie je neobmedzená. Výška úrokov totiž nesmie byť v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého treba za neplatný považovať taký právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, tento obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Právny úkon postihnutý vadou uvedenou v ustanovení § 39 Občianskeho zákonníka treba považovať za absolútne neplatný. Účastníkmi dohodnutý zmenkový úrok vo výške 91,25 % ročne súd považuje s prihliadnutím na výšku pohľadávky oprávneného a okolnosti prípadu za jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi, a preto takéto dojednanie medzi zmluvnými stranami treba považovať za absolútne neplatné. Súd napokon zastáva názor, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a je teda nulitným právnym aktom a ako je vyššie uvedené, nie je spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v danej exekúcii domáhať. Na základe vyššie uvedených skutočností má za to, že rozhodcovská doložka (zmluva) k zmluve o úvere bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy. Rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol exekučný titul, sa teda uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán a rozhodcovský rozsudok vydaný v takomto konaní nemôže byť riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie. V dôsledku toho súd považoval exekučný titul za materiálne nevykonateľný, za nespôsobilý exekučný titul podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku brániacu vo vykonaní exekúcie. Na základe toho súd v zmysle § 57 ods. 1. písm. g) Exekučného poriadku z úradnej moci vyhlásil za neprípustnú a v celosti zastavil.

4. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. V odvolaní uviedol, že zmluvu o úvere uzatvoril oprávnený ako veriteľ s povinnou ako dlžníčkou pod obchodným menom ako fyzickou osobou - podnikateľom, označeného IČOm. Nie je preto možné aplikovať na zmluvu o úvere ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, keďže o spotrebiteľa v tomto prípade nejde. Zmluvy sa posudzujú podľa Obchodného zákonníka, nakoľko boli uzatvorené medzi dvomi podnikateľskými subjektmi, vzťah je preto možné posudzovať ako obchodnoprávny a nie ako spotrebiteľský. Poukázal na to, že povinná vlastnoručne podpísala prehlásenie, že finančné prostriedky sú poskytnuté na účel podnikania, a teda dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje povinnú, ktorá relevantnými dôkazmi nevyvrátila tvrdenia oprávneného, ale len účelovo tvrdí, že poskytnuté peňažné prostriedky použila na súkromné potreby. Súd sa len na základe kritických vyjadrení povinnej priklonil k jej tvrdeniam. Má za to, že skutočnosť, že zmluva má povahu formulárovej zmluvy ešte sama o sebe nevytvára predpoklad, že je potrebné ju posudzovať ako spotrebiteľskú. Oprávnený uzaviera zmluvy o spotrebiteľských úveroch aj s osobami, ktoré sú živnostníkmi, ak na začiatku kontraktáčného procesu prejavia túto vôľu, t. j. nekonajú v rámci podnikateľskej činnosti. Konanie povinnej nemôže byť na ujmu oprávneného, pretože

v opačnom prípade by platil extenzívny výklad § 52 ods. 4 a za spotrebiteľa by sa teda považovala každá osoba, čo je v rozpore s účelom právnej ochrany spotrebiteľa. Podľa judikatúry ESD dokonca nie je spotrebiteľom ani podnikateľ konajúci mimo rámca svojho podnikania (Rozhodnutie ESD zo dňa 14.03.1991, vo veci 361/89 (Di Pinto). Ďalej poukázal na skutočnosť, že v čase uzavretia zmluvy neexistoval a nebol účinný žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná dĺžka úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Povinná sa opierať o úrokovú sadzbu stanovenú pre banky, ktorá je samozrejme nižšia, správne by mal prihliadať na úrokovú sadzbu stanovenú pre nebankové, leasingové a iné spoločnosti, pod ktoré spadá oprávnený. V nadväznosti na problematiku spotrebiteľských úverov poukázal predovšetkým na Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/70/2010, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoE/122/2011 a 7Co/208/2013, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/1553/2014. Čo sa týka úrokov z omeškania, povinná podpísaním zmluvy o úvere vyjadrila svoj súhlas so zmluvnými podmienkami a teda aj s úrokom z omeškania, ktorý má sankčný charakter a dlžníkovi sa účtuje len v prípade, že si nesplní svoju povinnosť dohodnutú v zmluve. Dohodnutú výšku úrokov 0,25 % denne nepovažuje za neprimeranú ani v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a v tejto súvislosti poukázal na ustálenú súdnu judikatúru, podľa ktorej pre posúdenie primeranosti výšky úroku z omeškania nie je možné vychádzať len z jej vyčíslenej výšky. Najvyšší súd SR v rozhodnutí č. k. 10Bdo 34/2004 zo dňa 21.12.2004 jednoznačne vyslovil, že „ak si účastníci pre prípad omeškania úrokovú sadzbu dohodli, musí dlžník platiť úroky v dohodnutej výške. Výška úrokov 0,25% denne z dlžnej sumy nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.“ Záverom uviedol, že pri úroku z omeškania má ten, kto sa k úhrade úrokov z omeškania zaviazal, vždy možnosť platenie týchto úrokov odvrátiť tým, že si svoje povinnosti riadne a včas splní. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň žiada úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane odvolacieho.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len "CSP"), viazaný rozsahom odvolania oprávneného, odvolacími dôvodmi ako i zisteným skutkovým stavom (ust. § 379, § 380 ods. 1, 2, § 383 CSP) prejednal podané odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné a podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP uznesenie potvrdil ako vecne správne, pričom sa stotožnil i s odôvodením napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie.

6. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetné exekučné konanie sa začalo dňa 28.01.2017, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku vydaného dňa 12.05.2016 Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Združenie arbitráže a mediácie, sp. zn. SR 00009/16, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.07.2016 a vykonateľnosť dňa 14.07.2016. Následne súdny exekútor podaním doručeným dňa 20.06.2017, požiadal súd prvej inštancie o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd prvej inštancie udelil dňa 27.10.2017 súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému PhD., poverenie na vykonanie exekúcie na podklade vyššie uvedeného exekučného titulu. Dňa 30.07.2018 vydal súd prvej inštancie napadnuté uznesenie č. k. 9Er/795/2017-43, ktorým rozhodol o návrhu povinnej na zastavenie exekúcie a vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju.

7. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

8. Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

9. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

10. Podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (CSP), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver o tom, že exekúciu je potrebné zastaviť a z toho dôvodu bolo potrebné jeho rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

12. V predmetnej veci ohľadne povahy právneho vzťahu, vzniknutého medzi účastníkmi zmluvy o úvere zo dňa 27.11.2013 je potrebné uviesť, že táto zmluva o úvere je štandardnou formulárovou zmluvou používanou veriteľom na poskytovanie finančných prostriedkov fyzickým osobám ako i podnikateľom, v ktorej sa vypisuje meno, priezvisko, bydlisko dlžníka, číslo zmluvy, rodné číslo a podobne. Právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi konania na základe zmluvy o úvere je vzťahom spotrebiteľským, na ktorý je potrebné uplatniť normy spotrebiteľského práva. Normy spotrebiteľského práva vylučujú dojednanie neprijateľných zmluvných podmienok. Nespotrebiteľský charakter zmluvy o úvere musí preukázať veriteľ (oprávnený), čo však v danom prípade splnené nebolo. Odvolací súd považuje za správny právny názor súdu prvej inštancie, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase jej uzavretia, podľa ktorého je irelevantná právna forma zmluvy, a teda medzi oprávneným a povinnou bol založený na jej základe spotrebiteľský vzťah. Uvedenú zmluvu uzatvoril dodávateľ - oprávnený ako právnická osoba, pričom pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti so spotrebiteľom - povinnou ako fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (ust. § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka), resp. oprávnený takéto konanie povinnej nepreukázal. Na tomto konštatovaní nič nemení ani skutočnosť, že povinná je v zmluve o úvere identifikovaná jej obchodným menom (Janka Čambalová - PETER), miestom podnikania, číslom živnostenského registra a zároveň je tu uvedené i jej IČO. V zmluve o úvere je povinná totiž zároveň identifikovaná svojím bydliskom a rodným číslom. Za použitia interpretačného pravidla v ust. § 54 Občianskeho zákonníka je na mieste pri pochybnostiach o obsahu zmlúv uprednostniť výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, čím je potrebné dospieť k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku, teda v tomto prípade oprávneného. Nespotrebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne, t. j. spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti, pričom podľa názoru súdu, bezpečným preukázaním nemôže byť len všeobecný údaj o poskytnutí úveru na výkon podnikania, ktorý nepreukazuje konkrétny účel a konkrétnu súvislosť s podnikaním účastníka zmluvy a navyše, ak je tento údaj v zmluve len súčasťou vopred pripraveného tlačiva. V tomto smere je potrebné poukázať na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/07 zo dňa 01.09.2008, z ktorého vyplýva, že ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, je spravodlivé vykladať ich v prospech strany, ktorá ich do zmluvy nenapísala, v danom prípade v prospech povinného. Inak povedané, označenie dlžníka v zmluve o úvere je spravodlivé vykladať v prospech dlžníka - povinnej, ktorá text tejto zmluvy vopred nevyhotovila. Za danej situácie teda možno nejasné označenie povinnej hodnotiť ako pokus o vyňatie posudzovaného vzťahu spod ochranného spotrebiteľského režimu. Odvolací súd teda nemal pochybnosť o tom, že zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným a povinnou je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka aj s ohľadom na predmet činnosti oprávneného a postavenie povinnej. V zmysle ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď na vzťah účastníkov konania aplikoval aj príslušné právne normy chrániace spotrebiteľa.

13. V predmetnom prípade bola okrem zmluvy o úvere uzavretá aj samostatná rozhodcovská zmluva, pričom v č. II predmetnej zmluvy sa strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere (uzavretej medzi oprávneným a povinnou) budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu.; b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie(...), ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky,

vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

14. V súvislosti s rozhodcovskou zmluvou (doložkou obsiahnutou v rozhodcovskej zmluve) a na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza i s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR z 24.02.2011, č. k. IV. ÚS 55/2011-19, že rozhodcovská zmluva, ktorá mala založiť legitimitu exekučného titulu nebola v predmetnej veci spotrebiteľom osobitne vyjednaná, pretože bola uzavretá v ten istý deň ako úverová zmluva, pričom možno skonštatovať, že táto mu bola nanútená, v dôsledku čoho vznikol nerovnovážny stav medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, v neprospech povinnej, ktorá je spotrebiteľom. Rozhodcovská doložka v rozhodcovskej zmluve znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. S poukazom na uvedené potom treba považovať rozhodcovskú doložku uvedenú v rozhodcovskej zmluve bez ohľadu na jej formu a znenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti ho v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky potom odporuje dobrým mravom. Plnenie z neprijateľnej podmienky je plnením právom nedovoleným a štát musí bezvýhradne odmietnuť ochranu takýmto plneniam.

15. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozhodcovskú zmluvu posúdil ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, ktorá spôsobuje jej neplatnosť. Exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, keďže len platná rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc na konanie rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať. Pre rozhodnutie odvolacieho súdu boli dôležité dôvody neprípustnosti exekúcie a jej zastavenia uvedené v napadnutom uznesení prvej inštancie, ktoré sa týkali neplatnosti rozhodcovskej zmluvy z nej plynúcej nespôsobilosti rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu, na podklade ktorého sa predmetné exekučné konanie vedie, preto sa z tohto hľadiska nebolo potrebné zaoberať argumentáciou súdu k dohode o vyplnení zmenky zakotvenej v bode 12 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru.

16. V intenciách vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

17. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 - § 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.